

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

בעניין: SAP Manage בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד א' איבצן

המבקשת

נ ג ד

א.ר. לייזר לין בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד א' כהן

המשיבה

החלטה

א. מהות הבקשה

הוגשה בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית. בתגובה לה הגישה המשיבה בקשה לסילוק התובענה על הסף. הלכה פסוקה היא כי בית המשפט רק לעיתים נדירות וחריגות ידון במסגרת כזו בדחיה על הסף, (רע"א 8268/96 **רייכרט נ' שמש**, פ"ד נה(5) 276 בעמ. 290) ברם נראה לי כי זה המקרה המתאים.

ב. עובדות רלבנטיות

אתחיל בכך שאצטט את נימוקי הבקשה במלואם:

1. "התובעת פונה לביהמ"ש הנכבד ומבקשת להכיר בתובענה המצ"ב נספח א' כתובענה ייצוגית. טוענת כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל בתי העסק המשתמשים בתוכנת הנתבעת.
2. הנתבעת מודיעה בימים אלה ללקוחותיה כי בכוונתה להפסיק את השירות והתמיכה למוצר המשווק על ידה (תוכנת הנהלת חשבונות) אלא אם כן יסכימו אלו לתנאיה ולחיוב הכספי הכבד הנלווה לדרישת הנתבעת, דבר

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

שעלול להביא להשבתת פעילותם של אלפי לקוחות (בתי עסק), לפיכך תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה בנסיבות העניין.
3. התובעת טוענת כי הנתבעת גרמה לה נזק מתמשך על פני שנים כאשר הולכה אותה שולל באשר למגבלות התוכנה שסיפקה, כי ענין תביעתה נוגע לבתי עסק רבים נוספים ולכן ראוי שידון כתביעה ייצוגית".

לבקשה מצורף תצהיר של מנהל התובעת.
במאמר מוסגר יש לציין כי החותמת ליד חתימת המצהיר נוקבת בשם שונה (לייזר לייזר) מאשר שם המבקשת בבקשה עצמה.

הבקשה אינה נוקבת בגובה התביעה, בחברי הקבוצה, או בסעדים המבוקשים.

מעיון בתביעה הייצוגית עצמה, ניתן לדלות עוד מספר פרטים רלבנטיים והם:

סכום התביעה הוא מאה מליון ₪.
הטענה כנגד המבקשת (בבקשת הסילוק) היא כי שירותי תוכנת הנהלת החשבונות באמצעות תוכנת "מנהל" המשווקת על ידי הינה איטית, וכי המבקשת היתה מודעת למגבלה באשר לטיפול במספר רב של לקוחות ובעיקר כשהתוכנה מופעלת ברשת; בכך היא, למעשה, מכרה תוכנה שהיא יודעת שאינה מתאימה לתובעות ולאחרים ובידיעה ברורה שזו תידרש להחליפה או לשדרגה.
לטענת המשיבה היא מודעת לכך כבר מספר שנים והתלוננה על כך גם בעבר. המבקשת לא תיקנה זאת אלא המליצה על החלפת תוכנה בגרסה נוכחית.
מסעיף 23 לכתב התביעה עולה כי המדובר בכ-120,000 בתי עסק הנזקקים לתוכנת הנהלת חשבונות ומתוכם כמחציתם מחזיקים בתוכנת המבקשת.
שדרוג תוכנה ישנה לחדשה הוא 2,000 דולר. מכאן שהסכום הנכון לתביעה, לעמדתה, הוא 480,000,000 דולר וסכום התביעה הוא "סימלי" בלבד.
הסעד שמתבקש מבית המשפט הוא לדאוג לפעולה תקינה של התוכנה הקיימת בכל בתי העסק שמחזיקים בתוכנת "המנהל" של המבקשת; או לשדרג על חשבונה את התוכנה; ולחלופין לפצות כל בית עסק המשתמש בתוכנה של המבקשת בגירסה הבעייתית שאינו חפץ עוד לעבוד עמה.

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

עמדת המבקשת בבקשת הסילוק היא - כי קיימת תביעה זהה (נספחים א'-ד' לבקשה לסילוק) אותה הגישה המשיבה כתביעה רגילה לפני למעלה משנה בבית משפט השלום. בדיון הסתבר כי הדיון בתביעה אישית זו טרם הסתיים. (ת.א. 71674/06) בנוסף לטענות בדבר היעדר יריבות והתיישנות, גורסת המשיבה משתמשת בתוכנה כבר כ - 7 שנים ואף רכשה במהלך אותם שנים רשיונות נוספים לתוכנה הנ"ל. לעמדתה המדובר בתוכנה היסטורית שהיא חדלה לשווק אותה ולמוכרה עוד בשנת 2002, ועברה לשיווק של תוכנה מדור חדש. במהלך הדיון צוין בפני בית המשפט כי כבר לפני כשנה ניתנה התראה למשיבה, שהיא לא תוכל לקבל יותר תמיכה טכנית בסוג התוכנה שיש בידיה, ומכאן שהיתה לה שהות להתארגן ולעבור לתוכנה אחרת.

במהלך הדיון כשנשאל ב"כ המשיבה על איזה סעיף חוק הוא מסתמך, השיב כי הוא מותיר זאת לשיקולו של בית המשפט. ובלשונו:

"הענין מתיחס לעוול שנעשה להרבה מאד לקוחות. אני לא חושב שסעיפי חוק כאלה או אחרים הם המסגרת הנכונה לכמת את הדברים, אלא צריך סעד של בימ"ש והתייחסות ולזה מרשתי מנסה להגיע".

כשנשאל ב"כ המשיבה מדוע הוא רוצה לנהל שתי תביעות : האחת פרטית בבית משפט השלום והשנייה כתביעה ייצוגית, השיב כי: **"המדובר בקבוצה גדולה של אנשים וזה לא רק ענין של מרשתי עם המקרה הספציפי שלה."**

ב"כ המשיבה הלין על כך כי לא הוגש כתב הגנה, וכי המדובר בלקוחות שעל "גבם" עושה המבקשת המון כסף **"וזאת שיטה לעשות כסף"**.

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

ג. דיון

יש שיר ששר שלמה ארצי, שעלה בראשי למקרא הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית, שמילותיו הם:

"פתאום קם אדם בבוקר ומרגיש כי הוא עם, ומתחיל ללכת".

ובאנלוגיה לענייננו:

קם אדם בבוקר, מרגיש שהוא מקופח (ואולי גם בצדק) ושנעשה לו עוול, (ואולי גם לחברים בלתי ידועים שלו) נוסע לעבודתו, חולף בדרכו ליד ביהמ"ש; ואז מבליח בראשו רעיון, מדוע לא להגיש תובענה ייצוגית. בשם העם.

מעבר לטרזניה על איטיות התוכנה, שלא היתה מפורטת ואשר לא נתמכה בחו"ד מומחה; גרסה המשיבה (סעיף 19) כי במסגרת התביעה הייצוגית: **"מן הראוי... (ש)תיבדק התוכנה בצורה מעמיקה ע"י מומחים מתאימים".**

לא הובא לתשומת ליבי, מדוע המשיבה המתינה עד כה וגם/או לא פנתה לבדוק את התוכנה בגינה היא מתלוננת, ואשר היא בסיס להגשת התובענה!?

גם לא הבנתי את התשובה (בסעיף 18 לתגובה) כי בבימ"ש השלום עלה דבר קיומה של התובענה הייצוגית ובית המשפט (שם) התבקש לעכב אותה, אבל דחה את בקשת המשיבה.

האם הפרוצדורה הנכונה היתה הן להגיש תביעה זהה כמעט בו זמנית, והן לבקש מבימ"ש השלום לעכב הליך שנמצא בביהמ"ש המחוזי?

מה המשמעות של תובענה ייצוגית, אם ממשיכים לנהל הליך פרטי בבימ"ש השלום, כלום אין זה מרוקן מתוכן את התובענה?

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

האם הפרוצדורה הנאותה היא אי גילוי אוזנו של בית המשפט כי מתנהלת תביעה דומה אישית של המשיבה בבית משפט אחר?

ואם התובעת -המשיבה- מחריגה עצמה מהכלל ומנהלת תובענה אישית, למרות התובענה הייצוגית, האם היא תובע ייצוגי הולם?

סימני שאלה אלו – לא קיבלו מענה מתאים מב"כ המשיבה.

יתר על-כן, חוק התובענות הייצוגיות מאפשר, לפי התוספת, להגיש תובענה ייצוגית בנושאים שמנויים בתוספת לו.

לכן, המגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אמור להציג בפני בית המשפט סט של עובדות שמתייחס לחוק זה או אחר, שמאפשר להגיש תובענה ייצוגית. את "שיעורי הבית" צריך עוה"ד להכין, ולהצביע על מקור משפטי שמאפשר התדיינות מעין זו. ודוק:

אפילו ענינו צודק ונכון, אין זאת אומרת שהוא יכול, בכל מקרה, להגיש בגינו תובענה שתאושר כתביעה ייצוגית.

נראה לי שב"כ המשיב היה אמור לחשוב גם על המאטריה שבה הוא עוסק. מטבע הדברים בתחום הטכנולוגי העולם מתפתח. מה שאתמול היה עתיד, היום הוא עבר. תוכנות משתדרגות ואינטרנט מופעל ברמות מהירות שלא ידענום לפני מספר שנים. לכן, בסיטואציה מעין זו חו"ד מומחה אודות איטיות נטענת של תוכנה ישנה יחסית, היתה רלבנטית.

הטלת הכדור לכיוונו של בית המשפט, - אינה מקובלת, ולו גם מהטעם שתובענה ייצוגית הינה תובענה רצינית, שאמורה להעיד על בדיקה, מחקר, בחינה ושיקול דעת בהגשתה. היא אמורה לענות על דרישות הדין בדקדקנות, ולהראות על התאמה של מגיש התובענה ובא-כוחו לנהלה למען הכלל, בדרך זו.

לאור כל מה שמנתי לעיל, נראה לי שאפילו אם המשיבה מצאה לה עילה טובה, ייתכן והיא מתאימה לעילה פרטית שמתנהלת כבר בבית משפט השלום, ברם בדרך הגשתה, אין היא מתאימה לעילה ציבורית ולייצוג ציבור.

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא

אשר על כן אני מקבלת את הבקשה לדחיה על הסף, כבר עתה, כשמתייטר הצורך להתייחס לשאר טענות הסף שהועלו ע"י ב"כ המבקשת.

ניתן היום 28.4.08, בהיעדר.

ד"ר דרורה פלפל, שופטת

סגנית-נשיא

פ ס ק - ד י נ

משקיבלתי את הבקשה לדחיה על הסף כבר עתה, אני דוחה את התביעה מהטעמים שפורטו לעיל. כמו-כן אני מחייבת את התובעת לשלם לנתבעת שכ"ט עו"ד בסכום של 35,000 ₪ פלוס מע"מ.

ניתן היום 28.4.2008, בהעדר.

המזכירות תמציא עותק פס"ד זה בהמצאה כדין לב"כ הצדדים.

ד"ר דרורה פלפל, שופטת

סגנית-נשיא

בתי-המשפט

א 002648/07

בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

28/04/2008

לפני: כבוד השופטת ד"ר דרורה פלפל / ס. נשיא